

เรื่อง : วัฒนธรรมองค์การเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้

ผู้วิจัย : รองศาสตราจารย์ ดร. ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข และคณะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายและสะท้อนปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมระดับบุคคล กลุ่มบุคคลจากการแสดงออกของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา การวิจัยเป็นการบูรณาการทั้งการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) และการวิจัยพหุกรณีศึกษา (Multiple-case study research) โดยใช้วิธีวิทยาการวิจัยผสม (Mixed method research) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ประกอบด้วยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดขอนแก่น จำนวน 4 โรงเรียน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 2 โรงเรียนและจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 1 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 7 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชนในคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 7 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น การจัดสนทนากลุ่ม (focus group) การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ (qualitative interview) และออกภาคสนามเพื่อเยี่ยมโรงเรียน (school visit) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงอุปนัย (inductive content analysis)

ผลการวิจัย

1) ผลการศึกษาระดับวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย พบว่าในภาพรวมวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.90, \sigma = 0.42$) เมื่อวิเคราะห์ตามองค์ประกอบของวัฒนธรรมองค์การจะพบว่า ในภาพรวมโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายจะมีองค์ประกอบของวัฒนธรรมองค์การในทุกด้านและทุกรายการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นรายการ “โรงเรียนให้บริการด้านวิชาการแก่ชุมชน” (ซึ่งอยู่ในองค์ประกอบด้านการติดต่อสื่อสาร) ที่อยู่ในระดับระดับปานกลาง ($\mu = 3.50, \sigma = 0.32$) เมื่อวิเคราะห์รายองค์ประกอบเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ 1) ความมีคุณภาพ 2) เป้าหมายของโรงเรียน 3) การมอบอำนาจ 4) การยอมรับนับถือ 5) การตัดสินใจ 6) ความซื่อสัตย์สุจริต 7) ความเอื้ออาทร 8) ความหลากหลายของบุคคล 9) ความไว้วางใจ 10) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน และ 11) การติดต่อสื่อสาร

2) ผลการการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ พบว่า ผู้บริหารมุ่งพัฒนาตนเอง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนเชิงบทบาทจากการสั่งการสู่ผู้นำการปฏิรูป สร้างวิสัยทัศน์โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม นำผลการประเมินของสมศ.

มาใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร ทั้งในระดับบุคคลและระดับกลุ่มอย่างหลากหลาย

3) ผลการสนทนากลุ่ม พบว่า แบบวัฒนธรรมของครูโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 7 โรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ มีความเป็นมิตรสูง ความเป็นอยู่ของสมาชิกในโรงเรียนมีลักษณะเป็นครอบครัว อยู่กันเหมือนญาติมิตร มีความรู้จักกันเป็นอย่างดี มีความพึงพอใจ มีความสุขกับการทำงานถึงแม้จะรู้สึกเหนื่อยล้ากับการทำงานแต่เป็นไปในลักษณะการร่วมแรงร่วมใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน มีบรรยากาศแห่งความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือ เอื้ออาทรและผูกพันกันและมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน

Title : Organizational Culture for Learning Reform

Researcher : Assoc. Prof. Dr. Thanomwan Prasertcharoensuk et al.,

The objectives of this research were: 1) to study the level of organizational culture of the target group schools, and 2) to reflect cultural phenomena in individual level and group level from expression of the stakeholders in educational management. This research integrated both Descriptive Research and Multiple-case study research by using Mixed method research both in Quantitative Research and Qualitative research including 4 schools under jurisdiction of The Office of Khon Kaen Educational Service Area, 2 schools under jurisdiction of The Office of Kalasin Educational Service Area, and 1 schools under jurisdiction of Nong-bua-lampoo Educational Service Area, total of 7 school. The key informants included school administrators, caretakers teachers, community representatives from school board of all 7 target group schools. The instruments using for collecting data consisted of : 1) The Questionnaire constructed by the research team, 2) Focus Group Discussion, 3) Qualitative Interview, and 4) School Visit. Data were analyzed by calculating Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, and Inductive Content Analysis.

The research findings :

1) For the findings of the study in organizational culture of target group schools, found that the overall organizational culture of target group schools including practice in “High” level ($\mu = 3.90$, $\sigma = 0.42$). For the analysis of cultural organization factors, found that the overall target group school consisted of the factor of organizational culture. In every factor and every item included the practice in “High” level except in the item “The school provides academic service for community” (which was included in community factor) which was in “moderate” level ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.32$). For the analysis of each factor ranking the average value in order from high to low as follows : 1) quality, 2) school purpose, 3) empowerment, 4) recognition, 5) decision making, 6) integrity, 7) caring, 8) diversity, 9) trust, 10) sense of community, and 11) communication.

2) For the findings from qualitative interview, found that the administrators tried to have self development, adjust their administrative behavior serving for changes, and adjust their role from those who ordered to the leaders of reformation, develop vision by allowing opportunity for the related persons to participate in , ally the findings from The Office of Accreditation in Educational Standard

for planning the educational quality development, enhancing the staff's potentiality in various practices both in individual and group levels.

3) For the Focus Group Discussion findings, found that the school teachers' organizational patterns from all 7 schools, they were in the same direction including : high level of friendliness, the school members' living was like the family, relatives, knowing each other very well, satisfaction, happiness in working although they were tired, but it was like collaboration, sharing, learning together, and listening to opinion with each other, understanding climate, supporting, hospitality, and commitment, and sense of belonging to school.